

Sammanfattning av utredningen beträffande Stockholms möjligheter att arrangera vinter-OS och Paralympics 2026

Utredningens uppdrag har varit att undersöka Stockholms förutsättningar för att ansöka om och att hålla vinter-OS och Paralympics 2026. (Som gemensamt namn för tävlingarna används begreppet vinterspelen)

Motiven för att utreda en ansökan om olympiska spel bottnar främst i att Stockholm är en idrotts- och evenemangsstad. Staden är full av elitidrottare, breddidrottare och motionärer och har en stor, engagerad och kunnig publik vid sportevenemang. De senaste tio åren har staden fått en allt större erfarenhet av att arrangera stora och framgångsrika nationella och internationella evenemang. Att ansökan gäller vinterspel och inte sommarspel, beror dels på att Sverige är en framgångsrik vintersportnation med många lämpliga arenor och anläggningar för is- och skidsporter, och dels på att sommarspelen är ett så mycket större och omfattande evenemang.

Stockholms intresse för att ansöka om vinterspel har ökat avsevärt sedan den olympiska rörelsen lanserade sin nya strategi *Olympic Agenda 2020*. Agendan stämmer väl överens med Stockholms ambitioner om social, ekonomisk, miljömässig och demokratisk hållbarhet. Stockholm har därmed, tillsammans med de medarrangerande kommunerna, en reell möjlighet att skapa de mest hållbara vinterspelen någonsin.

Resultatet skulle kunna bli ett framåtblickande olympiska spel, där fokus ligger på att förena ett sport- och publikevenemang av yppersta klass med en så stor omsorg som möjligt om människors välbefinnande och jordens ändliga resurser. Att hålla olympiska vinterspel om tio år kan således uppfylla stadens mål om att vara en ledande hållbar evenemangsstad.

God befintlig kapacitet

Olympic Agenda 2020 innebär bland annat en förnyad ansökningsprocess. Kandidatstäderna bjuds in att presentera sitt projekt och arrangemang som förväntas ligga i linje med stadens

egna långsiktiga idrottsliga, ekonomiska, sociala och miljömässiga planering och behov.

Utgångspunkten för Stockholms kandidatur är regionens goda befintliga kapacitet gällande infrastruktur och moderna anläggningar för vintersport som **Ericsson Globe**, Tele 2, Friends Arena, Stockholms stadion, Flottsbro, Hammarbybacken med flera. Tillsammans med de etablerade högklassiga anläggningarna för alpina grenar i Åre och backhoppning i Falun finns grundförutsättningarna för att skapa ett hållbart koncept för vinterspel.

De investeringar som krävs i nya eller utbyggda anläggningar gäller sporter där det finns en efterfrågan och stort motionsintresse som skridskohall och anläggningar för längdskidor, vilket gör dem till en naturlig del in i en långsiktig idrotts- och folkhälsostrategi. Även bob- och rodelanläggningen som inte har en lika naturlig efterfrågan, bedöms ha ett relativt stort efterbruksvärde till exempel för nöjesupplevelser, liksom Lillehammers bana kan erbjuda idag över 20 år efter vinterspelen där.

Stadens stora behov och höga nybyggnadstakt av bostäder framöver gör att det redan finns planerade bostadsområden som lämpar sig för en OS-by som i utredningens förslag på Årstafältet. Den stora tillgången av hotellbäddar, vars antal dessutom enkelt kan kompletteras under några veckor med kryssningsfartyg vid stadens kajer, ger en hög besökskapacitet. Det finns också flera befintliga mässhallar och konferensanläggningar som är stora nog att rymma andra nödvändiga faciliteter som ett omfattande medicenter.

Tydliga mervärden

Tydliga mervärden för stockholmarna som bidrar till social hållbarhet återfinns i arbetstillfällen, volontärsupdrag och ett ökat fokus på tillgänglighet för alla – det senare inte minst tack vare Paralympics som hålls några veckor efter vinterspelen.

Volontärsupdragen kan innebära en integrerande roll för människor utanför den ordinarie arbetsmarknaden. Åren före och efter spelens genomförande erbjuder många möjligheter att skapa aktiviteter och evenemang inspirerade av vinterspelen som bidrar till ökad folkhälsa genom bredd- och motionsidrott för såväl barn och ungdom som vuxna.

Erfarenhetsmässigt ger olympiska spel positiva samhällsekonomiska effekter, inte minst via besöksnäringen. Det gäller såväl för perioden före, under som efter evenemanget. Den

kraftfulla exponeringen av värdstaden och landet vid ett olympiskt spel ger stora möjligheter att öka attraktionskraften både som besöksmål för turism och etableringsplats för företagande. Stockholms och Sveriges näringsliv får i samband med spelen ett skyltfönster mot omvärlden och därmed en möjlighet att lyfta fram styrkor som innovationskraft, hållbarhetslösningar, tech och digitalisering.

Olympiska spel kan på ett naturligt sätt utvecklas till en scen även för annat än idrottstävlingar, utan att det behöver konkurrera med spelens hjärta och kärna. Under spelen förvandlas tävlingsorterna till evenemangsplatser som med fördel kan ge utrymme för olika kulturella uttryck inom till exempel musik, konst och design som bidrar till publikupplevelsen.

Gemensamma värderingar

Även andra ambitioner och värden kan få ett stort exponeringsutrymme. Stockholms metodiska och utpräglade arbete för mänskliga rättigheter, ökad tolerans och öppenhet samt individens frihet att uttrycka sin identitet som man själv vill, kan ges en framträdande plats vid ett nytt och modernt olympiskt vinterspel. Även här stämmer Stockholms ambitioner väl överens med den olympiska rörelsens klassiska grundläggande värderingar om *respekt för varje individ och vänskap över alla gränser* och de nya strategierna i *Olympic Agenda 2020*, som bland annat sätter ökat fokus på arbetet för jämställdhet och mot diskriminering.

Utredningens opinionsanalys visar att det finns både stöd för och en skepsis mot att arrangera olympiska spel, så som evenemanget är känt idag. Analysen visar samtidigt att *Olympic Agenda 2020* är okänd, men att det finns utrymme för ett ökat intresse, engagemang och stöd om Stockholm kan stå för mer hållbara spel än hittills och bidra till en utveckling i den riktningen. Den demokratiska hållbarheten kan stärkas ytterligare och förankras i en dialog där stockholmarna bjuds in till medskapande av evenemanget.

Genomförandebudget i balans

Den mest centrala frågan som utredningen har haft i uppdrag att besvara, och som även stockholmarna ställer, är att bedöma kostnaderna för evenemanget och möjligheten att få en genomförandebudget i balans. Utredningen ägnar därför en stor del av slutrapporten till dessa frågor och gör långtgående jämförelser med tidigare vinterspel, framförallt Vancouver 2010.

goda möjligheter att anordna arrangemanget med en budget i balans.

Genomförandebudgeten är balanserad och omsluter cirka 13,6 miljarder kronor. Detta förutsätter att Stockholms stad svarar för huvuddelen av de investeringar på mellan 2 och 2,5 miljarder kronor som uppskattas behövas i form av nya idrottsanläggningar. Förslaget bygger på att i så stor utsträckning som möjligt begränsa kostnaderna och att endast i begränsad utsträckning bygga nya anläggningar. De nya anläggningar som byggs ska även ha ett stort efterbruksvärde för regionens invånare.

Konceptet bygger på att cirka 80 procent av tävlingarna genomförs i Stockholm, Botkyrka och Huddinge samt att samtliga alpina grenar med en fallhöjd på 110 meter eller mer genomförs i Åre och att tävlingarna i backhoppning och nordisk kombination genomförs i Falun.

Förslag att förbereda en intresseanmälan

Vissa frågor behöver utredas vidare i detalj under remisstiden. Utredningen konstaterar att snötillgången behöver säkras med resurser för snölagring och snötillverkning, men i det fallet skiljer sig inte Stockholm från andra vintersportorter som Åre och Falun - eller andra länder. Framkomligheten till de olika tävlingsplatserna kommer att delvis bli ansträngd under spelen, men bedöms ändå vara hanterbar under de veckor som arrangemanget pågår. Möjliga sett att underlätta framkomligheten under spelen behöver utredas mer. Graden av miljöpåverkan behöver analyseras ytterligare, framförallt för skidanläggningen i Botkyrka.

De slutgiltiga instruktionerna och förutsättningarna från Internationella olympiska kommittén för ansökan om 2026 års spel har ännu inte presenterats. 2026 blir de första vinterspel att arrangeras utifrån Olympic Agenda 2020. Vissa av dessa riktlinjer förväntas offentliggöras under det första halvåret 2017. Mer detaljerade anvisningar kommer levereras under början av 2018.

Utöver att beräkna och bedöma de faktiska möjligheterna att arrangera ett vinterspel och Paralympics 2026 kan utredningen konstatera att Stockholm inför dessa spel har en unik chans att tillsammans med den olympiska rörelsen utforma en ny, moderniserad och mer hållbar, typ av vinterspel.

vinterspelen i Stockholm 2026 förutsättningar att bli en milstolpe och inspiration även för framtida spel.

Med utgångspunkt i Stockholms erfarenheter som evenemangsarrangör, stadens långtgående hållbarhetsambitioner samt resurser i form av anläggningar och tät infrastruktur skulle vintersportnationen Sverige kunna hålla landets första vinterspel någonsin - med en stabilt framåtblickande hållbarhetsprofil.

Utifrån de sammantagna slutsatserna i rapporten föreslår utredningen att arbetet med att förbereda en intresseanmälan startas och görs parallellt med remisshanteringen, då det är av stor vikt att tidskritiska tillståndprocesser startas under denna period.

